

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Uj fölvonás.

Pécs, 1899. december 22.

Véget ért hát ismét egy fölvonás abból a siralmas komédiából, amely immár négy év óta folyik az osztrák-magyar monarchia bábeli szinpadán, nagy gaudiumára minden ellenségünknek, de annál keservebb kinlódására a komédiában aktív szereplésre kényszerített magyar nemzetnek.

A mi szerepünket határozottan körülírta a törvény, amely kijelentvén, hogy a gazdasági ügyek közössége nem folyván a pragmatika szankcióból, azok csak célszerűségi szempontból intézendők közösen, ha erre nézve a két fél alkotmányos képviselője közös egyetértéssel megállapodásra juthat. Ha nem, úgy Magyarország ezekre nézve önálló törvényes intézkedési jogát magának fönntartja s minden joga, tehát a külön vámvonalak által való szabályozás joga is sértetlenül fönntmarad.

Szorosan a törvény alapjára helyezkedve tehát a mi szerepünk csak addig terjedt volna a gazdasági közösség komédiájában, hogy a régi szerződés lejártá előtt megkíséréljük a közösségre nézve új szerződésben megegyezni; de mihelyt a régi szerződés lejárt a nélkül, hogy új szerződés közös egyetértéssel a törvény által megszabott alkotmányos formák között létrejött volna, föl kellett volna hagynunk a közösségnek törvényellenes erőltetésével

s rátérnünk arra az utra, a melyet a törvény előír a megegyezés nem sikerülte esetére: berendezni a gazdasági viszonyokat önállóan, külön vámvonalak fölállításával.

E helyett az egyszerű és világos eljárás helyett azonban, mely Magyarországot teljesen függetlenítette volna Ausztriának állambontó belső zavaraitól, lesiklottunk a törvény szilárd alapjáról s mindenféle c.úrás-csavarással fönntartottuk a közösséget az alkotmányos tényezőknek erre nézve elengedhetlenül szükséges közös egyetértése nélkül is.

Következése pedig ennek az lett, hogy nemcsak Magyarországra mértünk véghetetlenül súlyos csapást a közgazdasági bizonytalanság állandósításával, de nagyban hozzájárultunk az osztrák belviszály elmérgesítéséhez is, mert hisz az egymással dulakodó osztrák pártoknak az alkotmányosság, sőt az államrend ellen intézett támadásaikban a legélesebb fegyvert mindig a kiegyezési ügyek rendezetlensége adta s adja még mindig a kezükbe.

Ha Magyarország a kereskedelmi és vámszövetség lejártakor mindjárt áttért volna a külön gazdasági berendezkedésre, ezzel rögtön kihullott volna az osztrák obstruálók kezéből legveszedelmesebb fegyverük s az a fajharc, mely immár a monarchia fönntállását fenyegeti végveszedelemmel, magára a nyelvkérdésre maradt volna

szorítva s egy vagy más módon most már eldöntve lehetne.

De jól tudják a veszekedő nemzetiségek, hogy a törvénynek az a rendelkezése, mely a gazdasági közösséget egyszerű célszerűségi kérdésnek minősítve, azt csak az alkotmányos törvényhozások egyetértő hozzájárulásával mondja fönntarthatónak, nem egyéb üres frázisnál; mert azok, akik Magyarországtól a hadügyben és a külügyben önálló intézkedési jogának fölállózását követelték, nem fogják engedni azt sem, hogy állami önállósága legalább a gazdasági téren érvényesüljön.

Ebben a tudatban a gazdasági közösségre vonatkozó egyezményt választották támadásaik céltablájául s ezzel egy csapásra két legyet ütöttek, mert arról meg lehettek győződve, hogy a csupán rájuk nézve előnyös közösség azért mégsem fog megszűnni, sőt csak rájuk nézve még előnyösebbé fog tétetni, de másrészt azt is tudták, hogy a kiegyezés elleni ellenzésükkel az ő külön nemzeti aspirációik számára olyan engedményeket is csikarhatnak ki, a melyek teljesítésére különben teljességgel nem számíthatnának.

S ezt a pusztító harcot, amely csupán a kiegyezési ügyek rendezetlen voltából táplálkozhatott, gondolták a bécsi irányadó körök kibővíthetni azzal, hogy a gazdasági viszonyok végleges rendezését függőben tartották, provizoriumot provizoriumra

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Pető Jóska.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

I.

Mikor végighangzott az országban az 1849-iki szabadságharc évében az a férfiszívet harcratüzelő nóta, hogy »Gyere pajtás katonának«, hát bizony Szt.-István falujának legderekabb legénye sem maradt ki a sorból. Ott a szalmafüdeles házikójuk kis kapuja előtt borult özvegy Petőné, Jóska fia nyakába s anyai szíve fájdalmasan siró szavaival kérte, hogy ne hagyja itt. Jóska se állta köny nélkül, hanem azért megmutatta, hogy katonának való gyerek ő. Megölelte, megcsókolta az édes anyját és szépen szóló, csengő hangon szólt:

— Ne busuljon édes szülém, visszajövök még én magához. Áldja meg az Isten. — Özvegy Petőné szíve a fájdalomtól majd meghasadt. Nézett a fia után. Majd a szemét nézte ki. »Áldjon meg az Isten.«

Befordultak a nagy utca sarkán toborzóék; özvegy Petőné meg bement a most oly idegen kis szobáscsájába és sirt. Siratta a fiát. S míg így hullatta az anyai fájdalom bánatos könyeit, az alatt Jóska bucsuja meg egy leányszívet is a bánat fekete fátyolával fedett be ott a másik utcán.

A bíróék Mariskája már várta a toborzókat. Keble lázasan lüktetett. Nem is sokaig kellett várakoznia; beteljesedett, a mi fogva tartotta minden lélekzetét. Jóska fejében volt már a katonasapka. Mikor ezt meglátta az a tizenhétéves kis fekete szemű teremts, hát a könyei úgy hullottak alá szeméből, mint a záporosd, kötőjébe rejtette arcát és zokogott. Nem vette észre, amint Pető Jóska átkarolta karcsu derekát.

— Miért sirsz Mariskám, lelkem?

Ki tudná leírni a fájdalmat, amit most a bíró uram leánya érzett. Úgy zokogott, oly fájdalmasan, hogy biz' Isten Jóska is könybe lábadt szemmel nézte az előtte ülő bájos kis Marit. A szívét úgy fogva tartotta valami. Nézte, nagyon sokáig nézte, hosszasan, fájdalmasan. A többi legények meg már a falu utolsó házikói előtt intettek bucsut a falubelieknek.

Most nézett fel Mariska Pető Jóska azokkal a kisirt szemekkel és szívhezszólóan kérte, könyörgött, ne hagyja itt.

— Ne menj el Pető Jóska, meglásd, hogy mire visszajössz, már nem fogsz itt találni . . .

Még mindig merően nézett Jóska a bíró leányára. Hirtelen megragadta a leány kezét s aztán szíve teljes érzelmével magához vonta. Ajk ajkat ért, hanem az is véget ért.

— Áldjon meg az én Istenem, szivem

mátkája. Légy hű hozzám amíg visszajövök. Isten veled!

És ment, ott hagyta azt a két szemet, ami neki minden öröme volt.

— Isten áldjon meg Pető Jóska!

II.

Vitézül harcolt Jóska a hős Bem apó seregében.

Ki is tüntették vitézségeért. A többek közt őrszemen állott, midőn az ellenséges seregéből két kémkedő bestiát elfogott. Pető Jóska egyszerre őrmesterré lett és átment az egyik főhadnagyával Görgey seregébe. Hanem nem tüntethette ki magát többé, mert egy szép napon Világosnál a magyar sereg lerakta fegyvereit. Ment, ki merre tudott. Jóska is bucsut vett főhadnagyától, aki török földre bujdosott, emlékül hagyva öblös csövű fegyverét Jóskaéknak. Elváltak. Pető Jóska Szent-István falva felé vette útját.

III.

Szomoruan szólott a falu harangja egy borus nap délutánján. Temettek. Temették a falu legszebb leányát, a bíróék fekete szemű Mariskáját. Hej, ha ezt Pető Józsi tudta volna. Hanem nem tudta. Nem is akarta, azaz hogy nem ért rá akarni tudni. Sapkáját levette ugyan és imádkozott, az esze azonban nem volt ott. Ott járt a kis szalmafüdeles házikóban édes anyjánál, meg annál a feketeszemű, bíróék szép Mariskájánál. A nap utolsó sugára is bucsut vett Pető Jóska felé.

halmozta s a 14. §. veszedelmes uralmát hozták be, amely a parlamenti zavarokat nem hogy lecsillapította volna, de mindig újabb és újabb táplálékot adott a harci lángoknak.

Hányszor hirdették már, hogy a kiegyezést végre tető alá hozták; hányszor biztattak már bennünket, hogy csak időt kell engedni az osztrák kormányának a parlamenti viszonyok szanalására, amely eddig és eddig az időpontig biztosan sikerülni fog s akkor mi sem fog utjában állani a kiegyezés parlamenti szentesítésének, mert ezt ott csak technikai akadályok gátolják.

A magyar parlament pedig mindannyiszor belement a csapdába; egyik provizoriumot szavazta meg a másik után s végül a kétoldali jogviszonynak egyoldalú intézkedéssel való abszurd rendezésére is ráállott, sőt az ország igazságtalan megsarcolásától sem riadt vissza, csak hogy az osztrák parlamentet a kiegyezés végleges törvényesítésére rábirja.

S ime az eredmény mindig csak kudarc volt, a Reichsrath nemcsak, hogy a kiegyezést nem törvényesítette, hanem még a kvótaemeléskben jelentkező hadisarcot sem fogadta el. Most aztán kezdődhetik a közönség erőltetésének komédiájában az új fölönás, — Isten tudja hányadik már!

A kvótát fölemelt arányban meg fogja állapítani az uralkodó s mindjárt kezdődhetik utána az új kvótaharc, a melynek kimenetelétől már előre is borsózik a hátunk. A kiegyezés pedig még mindig ott lebeg ég és föld között s annak végleges és biztos elhelyezésére kevesebb a kilátás, mint valaha volt.

Lehet, sőt valószínű, hogy a kinevezendő új osztrák kormány a fogyasztási adók átutalását a 14. §. segítségével életbe fogja léptetni; de vajjon ki merészelné ezt

faluba, egyenesen az édes anyja szalmafüdeles kis háza elé. Be volt zárva az ajtó. Zörgetett.

— Édes anyám, nyissa ki a kapuját. Édes anyám!

A szomszéd Pali bácsi kinézett az utcára.

— Kit keresel édes öcsém?

— Adjon a magyarok Istene jó estét, kedves Pali bátyám, kendnek, hát csak az édes anyámat keresném.

— Hej, szerelmetes fiam, ne itt keresd az édes anyádat. Nemrég vittük ki oda, — és a temető felé mutat — ahol abból a kis ablakból ide látszik a mécses világa. Jó éjszakát, Jóska fiam. — S azzal behúzta fejét az ablakon. Jóska meg átölelte a kis kapu ajtófélfáját és siratta az édes anyját.

Aztán, mikor már jól kisírta magát, bucsut vett az ő szülőházától és egyenesen ment ki a temetőbe. Ott megtalálta az édes anyja sírját. Nézte, majd a szemét nézte bele a kereszt fájába. Levette a sapkáját és még egyszer imádkozott. Elvégezte az imáját és tekintete jobbra esett. Ott meg olvashatta, hogy: »Itt nyugszik a falu legöregebb birájának a szeretett leánya, Kotányi Mária; meghalt életének 19-ik évében, Szt.-István havának 4-ik napján.«

Mintha az ég egész terhével Jóska szakkadt volna, úgy állt ott, mint akinek a lába gyökeret vert.

Szemeit az égre emelte, mentéjét kigombolta, a főhadnagy ur puskáját a szívének szegezte, aztán még egy utolsó sóhaj: Mariskám! es szíven lötte magát. Szegény Pető Jóska!

Jámbor József.

végérvényes intézkedésnek tartani? Hiszen a 14. §. alkalmazása erre a kérdésre annyira világos és félremagyarázhatlan megsértése az alkotmány alaptörvényének, hogy arra nem mert vállalkozni még Clary sem, pedig róla még az ellensége sem állíthatja, hogy parlamenti miniszter lett volna. Hogyan lehetne tehát csak remélni is, hogy a 14. §-sal űzött ezt a visszaélést a parlament utólag szentesítse?

Pedig a parlament összehívására okvetetlenül szükség lesz, mert delegációt és kvótaküldöttséget mindenestre kell választania. Ha a mostani Reichsrathot fölönáztatnák, csak cseberből-vederbe jutnának, mert annyi bizonyos, hogy az új Reichsrathban a kiegyezésnek többséget szerezni már teljes képtelenség lenne, az tehát minden obstrukció nélkül is egyszerűen visszavetné az egész kiegyezést.

Akkor aztán megint kezdődnek egy újabb fölönás, mert ismerve a bécsi irányadó körök görcsös ragaszkodását a közönséghez, mely még a fogyasztási vámvonal fölönállításától is irtózik, el lehetünk rá készülvél, hogy a kiegyezésnek a Reichsrath által történendő elvetése esetére új alkudozásokra fognak kényszeríteni, a melyekben a loyális, politikailag érett magyar nemzetől újabb sarcot fognak kipréselni a nagyhatalmi állás megmentésére. Persze, hogy majd az új áldozattal is úgy fogunk járni, mint a kvótaemeléssel: a nyakunkba szakad az új teher, de a cél, a kiegyezés parlamenti elfogadása megint nem lesz elérve. Ez azonban nem fogja fészélyezni államférfiainkat, hisz a komédiát meg lehet toldani még egy pár újabb fölönással.

Nem gondolnak arra jó urak, hogy az a fizető publikum végre is csak meg fogja unni azt a végtelenségig huzódó komédiát s fölháborodással fogja önöket a faképnél hagyni?

A fagy áldozatai.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. dec. 22.

Riporterünk épen tegnapi esti számunkban panaszolta el a nagyközönségnek szenzációért dobogó keble keserveit, hogy sztrájkolnak az ablakostokok s nem jönnek erre mifelénk, hogy a farkasoknak eledelül, a lapoknak pedig hírlapi közleményül szolgáljanak.

Pedig nem jó az ördögöt a falra festeni, mert megjelenik. Ha nem is a farkasok által felfalt ablakostót képében, de megfagyott asszony alakjában.

A mint az meg is történt ma reggelre virradóra.

Megvan már a tél első áldozata. Kész a téli szenzáció s hozzá még nem is megfagyott emberről, hanem megfagyott asszonyról van szó.

Ma délelőtt ugyanis azt jelentették a rendőrségnek, hogy a szigetkülvárosi réten a Vasfürdőtől a sertéshizláló telephez vezető uton egy meghalt asszony fekszik.

Kovács Antal ügyeletes rendőrbiztos és Ludvig Ferenc dr. kerületi orvos nyomban kocsira ültek és kimentek a helyszínére.

Ott a réten átvonuló ut mellett egy kis trágyadomb tövében feküdt egy asszonyi holttest, megfagyott tagokkal, fehér dértől belepett rongyokban.

Hogy ki az illető, mindjárt felismerték. Mert sokszor volt már a rendőrségnek dolga Studernéval, aki most ott feküdt előttük meg-

fagyva, élettelenül. Mert Studer Józsefnét mindenki csak a »Studerné« név alatt ismerte Pécsen már évek óta és ha látták valahol az utcákon, Studerné bizonyosan részeg volt. S ha valamire gyerekek futottak össze és csoportosulás támadt, ott bizonyára a Studerné feküdt, részegen, magával tehetetlenül. És jöttek a rendőrök a hordágygyal, leítették rá s bevitték a kórházba. Ott magához jött, kipihente a fáradtságot s mikor kibocsájtották, a mint tehetette, megint csak — ivott. És ismét közbotrányt okozott, úgy, hogy végre is egész ismert alakja lett a pálincsboltoknak és réme a rendőrségnek, a hol alig volt valaki mással több baj, mint ő vele. Most, hogy halála híret meghallották, elszólta magát egy rendőr a városbáza folyosóján, mondván:

— No, legalább nem lesz többé bajunk vele.

Most azonban még egyszer és utóljára dolgot adott Studerné a hatóság embereinek. Miután az orvos konstataulta, hogy a megfagyott testből már vagy nyolc-tíz órával előbb kiköltözhetett a lélek, a holttestet kocsira tették s kivitték a budaikülvárosi temető hullaházába, honnan majd eltemetik.

A halott rongyos ruháinak zsebeiben pár krajcáron kívül mit sem találtak. Mellette feküdt egy rossz kis kézi kosár, melyben egy darabka kenyér és egy üres pálincsbüveg volt.

Mint a vizsgálat kiderítette, Studerné tegnap este ismét többet szedett be a pálincsból a kelleténél. Hazafelé akart bandukolni a Vitéz utcában levő lakására, de eltévelyedett és ehelyett kiment a vasfürdő felé. Ott este tíz óra tájban két vasuti hordár látta is a réten, a hol bandukolván, ruhája rongyait is elvesztette már magáról. A két hordár még szólt is neki és a helyes utra vezették, hogy menjen haza.

Hanem hát az ital erősebb volt nála. Leverte a lábáról és elaludt a hideg, fagyasztó téli éjszakában, hogy fel ne ébredjen többé. Ott fagyott meg a trágyadomb tövében, hová ledőlt öntudatlanul, talán azt hívén félig megdermedve már, hogy otthon van kamrácskájában és rongyos vackán fekszik.

Egy elzüllött élet tragédiája ért a halálával véget. Mert valamikor szebb napokat látott Studerné, kinek férje Villányban kocsis és leánya itt Pécsen szolgál. De mikor férje elvált tőle részegsége miatt és egyedül maradt, mindenki levette róla a kezét s ő, a mi kis pénze ha volt, nyomban pálincsra költötte.

A pálincsa okozta közvetve most a halálát is. Ez vitte ki a pusztára rétre; ez verte le a téli hideg éjszakában a lábáról, hogy jöjjön a fagyos halál és merev holttestét találják meg ime ma a sok viszontagságot átélő asszonynak.

*

Mint értesülünk, egy a vármegyéhez Szlavóniából érkezett átirat szerint Semacón, egy baranyamegyei illetőségű embert, Faás Józsefet ott megfagyva találtak. Faás József még két évvel ezelőtt ment Baranyavármegyéből Szlavóniába munkát keresni. Talált is odalent alkalmazást először mint napszámos; később kertészlegény lett s legutóbb Simonovics Stevó semaci lakosnál volt kertész. Hir szerint két nappal ezelőtt elindult gazdájától azzal, hogy a karácsonyi ünnepekre hazajön Baranyába. Hogy hol kószált két napig, azt nem tudni, annyi azonban bizonyos, hogy tegnap reggel Semac határában akadtak rá a földművelők. A legény mozdulatlanul feküdt a földön, meg volt fagyva. Az esetről az ottani hatóság értesítette Baranya vármegyét, hogy a legény halálát tudassa a rokonokkal. Erre azonban aligha lesz szükség, mert Faás József már akkor is árva gyerek volt, midőn Szlavóniába ment.

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szíves beküldésére kéri a kiadóhivatal.

Hirek.

Pécs, 1899. december 22.

Szárnyakon a városon át.

(Karácsonyéji álom.)

... Mély csend van odakint. Az égből aláhulló fehér hópihéék, halk, sajátságos zizegessel esnek a földre s egyre nagyobb, pelyhesebb lesz az a nagy takaró, mely elfödi a nagy természetnek nyáron viruló szin pompában ékeskedő ezer virágát.

Nesztelen halotti csend borul a város fölé is, csak a komor szürke, hólepte tetejű házak ablakai usznak fényárban s az ablakokból kiszűrődő halvány arany sugarak, valami misztikus gyémánt fényben csillogtatják a nagy hótakaró pelyheit.

A levegőt kimondhatlanul édes, lágy fényőillat tölti be, mintha a tülevelű fák lerázva mugukról a tél fagyának sorvasztó leheit, mindannyian egészségesen, duzzadó levelekkel árasztanak csodás illatukat s kárpótolni óhajtanák az embereket ama gyönyörökért, melyeket elrabolt tőlük a téli fagy, mely a maga leküzdhetetlen hatalmával, mély lethargikus álomba merítette mindazt, mit csak a tavasz kelthet új életre

A közeli templomból szakgatott harang hangok hallatszanak felém s képzeletemben szinte látni vélem az ábitatos emberek seregét amint térdre ereszkedve mélyen meghajolnak a lelkészükhöz kezében tündöklő oltári Szentség előtt, imádják az Isteni Kisdedit: »ki jelen van, nem ugyan polyákba takarva, hanem az Oltári Szentségben, nem ugyan jászolyba fektetve, hanem az oltárra helyezve, Ki született vala, hogy az emberiség eredendő bűnének Megváltójaként, Isteni halált haljon a Keresztfán.«

S ebben az áhitatos csendben, melyet csak a buzgó imára ragadó harangszó zavar meg, képzeletem világában elkalandozom a multba, midőn még szülővárosom rónái között, kis gyermek voltam, gyermek, mely örült a szépnek, lelkesedett a jóért

Emlékszem egy nagy hat szögletű szobára, melynek közepén óriási karácsonyfa állott s ennek a fának csillogó pompája arany szálai gyönyörteljesen benitottak meg egy pillanatra, fénye oly vakítólag hatott rám, hogy alig volt bátorságom feltekinteni.

Édes atyám a karjára vett! Feledhetlen, boldog idők, midőn az ezer sejtelemmel teli gyermekszív, megrettenve a pillanat magasztos voltától, mint a megijesztett madarka, odasimul az apa keblére s ott érzi annak a nemes, az élet ezer viharában megedzett, rajongó szeretettel teli, becsületes apai szív nyugodt dobbanását.

Emlékszem még; egy pillanatra midőn megszokva a nagy fényességet magamhoz tértem. Szüleim ezer apró dolgot mutattak nekem, mi mind az én örvendezetésekre készült, de én észre sem vettem mindezt, csak eszelős gyermekes kitarással tekintettem fel a karácsonyfa csucsára, hol kiterjesztve aranyos szárnyait egy nagy angyal állott.

Örömpesve, vágyakozva nyujtottam ki karjaimat az angyal után, s mintha a gyönyörtől pillanatra megbénult nyelvem a vágyokozta túltengéstől megoldódott volna, valami leirhatatlan suggestió hatása alatt gagyogtam: Azt azt!

Csodás megnyilatkozása ez a gyermeki kedélynek, melyben már szinte benne van az az egész életre kiható fatalizmus, hogy a maga öntudatlanságában is az értéktelen csillogó réz után vágyódik, csupán azért, mert a magasban tündökölt, míg a könnyebben elérhető megveti.

Képzeletem világát ezentúl halvány ködfátyol borítja, mely eltakarja mindazt, mi a közbe eső években történt, hiszen a magasztosból, a szépből is csak az első impressio nyoma marad meg lelkünkben, csak az első karácsony pompája az, mi feledhetlen reminiscencia gyanánt életünk útján kísér.

A amint így lassan haladok képzeletem világában a multban, a jelenhez érek, s ez az az idő, midőn már nem tudom, hogy vajjon még mindig a képzelet világában élek-e vagy pedig almodom.

Érzem, hogy lelkem faj, sivár s örömtelen, szívem oly jéghideg, mintha egy fagyos kéz tenné érzéketlenné. Midőn felém hallatszik a harangok zugása, érzem, tudom, hogy nekem is buzgó imával térdre kellene roskadnom, imádkoznom kellene, hiszen keresztény vagyok s mégis, testem merev marad, ajkaim hangtalanok, csak kezeimet kulcsolom össze, s beléjük temetem lázas homlokom.

Mindenki boldog, mindenki örül! A szívek telve azzal a nemes érzéssel, melynek szeretet a neve, csupán az én magányom, kietlen, rideg.

E pillanatban irigylem a földhöz tapadt, nyomorgókat, kiknek ugyan nem juttatott e nagy ünnepen még kenyeret sem a sors, de kiknek szívében bizonyára édes, meleg érzés támad amint végig tekint didergő feleségén, éhező gyermekein, kiket szeret, kik szeretik.

Nincs borzasztóbb annál a merev jólétnél, mely talán mindent megad, mire a testnek, az anyagnak szüksége van, de nem elégitheti ki a lelket, nem nyújt tápot a szívnek, melynek egyedüli éltető tápja: a szeretet!

De miért zugalodom? Hiszen nekem nincs okom panasra!

Ugy érzem mintha lázas fejemen szeretettel simitana végig egy jöttvő kéz, szívről leolvad az érzéketlenség fagya, s amint körültekintek vigasztalan volt magányomban, egy nagy karácsonyfa terjeszti körülöttem csodás fényt.

Mosolygó arccal, egy ifju asszony áll a karácsonyfa alatt, s szeretettel gyöngéden, vigasztalólag nyujtja felém kezét, s én boldogan ragadom meg e kezét, keblemre szoritom azt az asszonyt, ki önfeledten hajtja ébenfa szín haju fejét vállamra. Mellettünk egy kis gyermek tekint fel vágyakozva hozzám, s amint holló fürtei hátrahanyatlanak, jobban láthatom azokat a csodás fényben égő szemeket, melyekben örömkönnyegek csillognak.

Sirni és kacagni szeretnék egyszerre, midőn magam körül látom ezt a boldog család idillt, melynek én vagyok a központja

Hirtelen valami csodálatos szédülés vett rajtam erőt, a szoba s minden mi körülöttem van forogni kezd velem, az édes kép, mint a ködfátyol foszlányokká tépve oszlik el, s én egyetlen kiáltással végig zuhantam a padlón. Felebredtem!

Messziről még felém hallatszik a harangok ünnepies kongása, s én még mindig úgy ülök rideg magányomban, kezeim közög temetve lázas fejemet, lelkem örömtelen, szívemen újra az a fagyos kéz, csupán szemeimből hullnak alá forró könnyek, az eltűnt, elveszett boldogság fölött!

Dr. Faust.

Naptrend 1899. december 23-án.

Naptár: szombat, dec. 23. — Róm. kath.: Viktória. — Prot.: Viktória. — Görög-kel.: (dec 11.) Dániel. — Zsidó: S. Schomoth. — Nap kél 7 óra 49 perckor; nyugszik 4 óra 8 perckor. — Hold kél 11 óra 25 perckor este; nyugszik 11 óra 10 perckor dél előtt.

Időjárás. Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: jelentékeny csapadék nélkül száraz fagy és délen csapadék várható. Színház: »Fatinica« operett.

— (A honvédelmi miniszter Pécsre.) Ily cím alatt tegnap esti számunkban megírtuk, hogy Br. Fejérváry Géza honvédelmi miniszter fia, Br. Fejérváry Imre dr. főispán meglátogatására a karácsonyi ünnepek alatt Pécsre érkezik. Lapunk zártáig még nem volt a honvédelmi miniszter megérkezésének napja meghatározva, azonban egy a tegnapi esti órákban érkezett táviratszerint — mint

értesülünk — Br. Fejérváry Géza honvédelmi miniszter holnap, szombaton, f. hó 23-án este nyolc órakor, a budapesti gyorsvonattal érkezik Pécsre.

— (A jövő évi katonai felülvizsgálatok.) A jövő évi katonai felülvizsgálatok határnapjai a következőleg állapítottak meg: január 21.; február 10.; március 3.; április 10.; május 9.; június 8.; július 14.; augusztus 3.; október 12 és 25.; november 9. és december 6. napjai. A felülvizsgáló bizottság elnöke komlós-keresztesi dr. báró Fejérváry Imre, Baranyavármegye és Pécs sz. kir. város főispánja; helyettes polgári elnök Sey László, kir. tanácsos, Baranyavármegye nyugalmazott árvaszéki elnöke.

— (Karácsonyi ruhakiosztás.) Azokra a szegény teremtésekre, a kik a zord téli időben dermett tagokkal járnak az iskolába, mert testüket átjárja a hideg, vékony, foszlásnak és szakadásnak indult ruhájukat megtépte a hideg szél, cipőiken ugyszólván talp sincs s a csikorgó havon rongyos lábbelikben járnak, azokra a szegény gyermekekre most karácsony előtt mégis jobb napok virradnak. A város mai nap folyamán 286 pár férfi cipőt, 215 pár leány cipőt, 90 darab férfi kabátot, 37 darab női kabátot és 215 pár harisnyát osztott szét a szegény gyermekek között. A ruhakiosztás ma, pénteken délelőtt 8 órakor vette kezdetét a felsővármház utcai iskolában, fel 10 órakor az agostontéri fiu- és leányiskolában, 11 órakor a belvárosi fiuiskolában, d. u. fél 3 órakor pedig a szigeti külvárosi fiu- és leányiskolában, mely a Rudolfinum intézetben van jelenleg elhelyezve. A tegnapi nap folyamán a Farkas-Ratkó téle ösztöndíjból 150 forint osztott ki és pedig 10 darab 30—30 koronás segély, mind a tiz községi intézetben kapott egy-egy tanuló. A Hoffmann-féle ösztöndíj is tegnap adatott ki Ferlinger Péter most felszabadult asztalos tanoncnak, a ki továbbképzés céljából kapott 20 forintot. Ezenkívül Zsiga Lászlóné urhölgy is, a ki mindig szíven viseli a szegény gyermekek sorsát, több szegény gyermeket öltöztet fel.

— (A „Sásdi Társaskör“) 1899. évi december hó 28. napján (csütörtökön) délután 1/2 órakor tartja saját helyiségében rendes alakuló közgyűlését. — Tárgysorozat: 1. Jegyző, pénztáros és ellenőr jelentése. 2. A pénztárvizsgáló bizottság megválasztása és jelentése. 3. A költségelirányzat megállapítása. 4. Tisztikar leköszönése. 5. Korelnök és korjegyző és szavazatszedő bizottság alakítása. 6. Tisztikar megválasztása. 7. Választmány megválasztása. 8. A házszabályok módosítása. 9. Netáni indítványok. — A közgyűlés befejezése után ujságárverés tartatik.

— (Adomány.) Hirschfeld Sámuel sörgyáros, abból az alkalomból, hogy Margit leánya betegségéből szerencsésen felgyógyult, száz koronát ajándékozott a városi közkórház szamaritánus alapja javára.

— (Tél kezdete.) Hivatalosan ma van a tél kezdete. Ma éjjel 2 óra 30 perckor lépett a Nap a Bak-terítő jegyébe s ez időponttól számítódik a tél hivatalosan. Nem hivatalosan persze már hetekkel ezelőtt jött a tél az ő nagy havazásával és fagyasztó szelével s ma ott vagyunk, hogy szinte szeretnők, ha egyszer a hivatalos jövendölésnek

lett volna igaza és csak most kezdődnek a tél, melyet már hetek óta »élvezünk«. Különbösen a mai nap azért is nevezetes, mert ma éjjel volt a leghosszabb éjszaka s a nappal a legrövidebb s máttól fogva, ha lassan, de pár perccel mégis csak rövidülnek az éjszakák és hosszabbodnak a nappalok.

— **(Szegény iskolások fölruházása.)** A Ribics-féle nagy Flórián-utcai vendéglőben tegnap épületes, szép ünnepélyességgel tartatott meg a szegény iskolás gyermekek fölruházása. Szokatlanul nagy számmal jöttek el a 4 órára hirdetett ünnepélyre a vendégek, hogy szemtanúi legyenek az ünnepség lefolyásának, melyen nyolc szegény, didergő gyermek kapott teljes új téliruhát. *Ganter* Ferenc és *Rausch* István vállalkoztak megbizásból az összes ruhaneműek: sapka, kabát, mellény, nadrág, harisnya és cipő előállítására, a humanus cél iránti tekintetből kitűnő minőségben és meglepő olcsó árban. Végül a vendéglős magán-lakosztályában a gyermekek megvendéglétek.

— **(Késik az óra.)** Ma a kora reggeli órákban beállított redakciónkba lapunk egy érdeműs barátja, s hangzatos baritonnal zugta a fülünkbe:

— Késik az óra!

Miután lapunk barátja már nem egyszer megeresztett ilyen lök-sóhajszzerű kijelentéseket, nem is ügyeltünk rá, de ő zavartalanul folytatta:

— Hát ezt nevezik maguk »a közt szolgáltnak«. Az öreg város háza toronyórája tegnap egész délután, sőt este is egy teljes órát késett. S maguk nem is részesítik ezért a toronyórát a közvélemény jól megérdemelt dorgatoriumában? No persze tudni kell ujságot csinálni! — folytatta nem csekély megvetéssel, s egyéb hibák felfedezése irányában, kezébe vette becses lapunkat, s letelepedve egy karosszékre (ez kérem nálunk ideális fogalom) elkezdte olvasni: »XXVII. évfolyam Pécs 1899. péntek december hó 22. 292-ik szám »Pécsi Figyelő«. Mi pedig látva lapunk barátjának felháborodását, nem zárkozhattunk el továbbra is, s ime egy rozoga toronyórát megillető megvetéssel fogtunk hozzá a megrovási kaland megírásához, mint itt következik: »Pécs szab. kir. város székepületének toronyórája ugylát-szik végelgyengülésben szenved. Dacára a villamos gyorsasággal haladó századvégnek, a város háza toronyórája, a maga megrögzött maradiságában a tegnapi délután folyamán, sőt este is egy teljes órát késett. Tekintve, hogy ezáltal mert délután öt órakor negyet, hatkor ötöt, s így tovább mindig egy órával kevesebbet mutatott, a színházi publikum elkészített volna a színházból, tekintve, hogy némely óráhiányban szenvedő polgártársunk, ki elutazóban volt, akkor ért a pályaudvarba, midőn a vonat a szentlőrinci állomásnál fűtyült már, tekintve, hogy a késedelmet közérkölciség szempontjából is megrovandónak tartjuk, mert lumpjaink egy órával később tértek haza, tekintve, hogy eme indokolatlan és a toronyóra rozoga voltára valló késedelem némely helyen a családi békét is feldulta, amennyiben a polgári kimenőt tartó férj, egy órával athágván a szabadságidőt, többé nem juthat az egyedül üdvözítő kapukules birtokába, a közvélemény képviseletében, eme kvalifikálhatlan magaviseleteért legmélyebb megvetésünket fejezzük ki az agy- illetve ragó-lágyulásban szenvedő toronyóra előtt.« Lapunk barátja a midőn e közleményt elolvasta, a kellő és szakszerű megokolással szerkesztett megrovás fölötti örömben megigézte, hogy redakciónknak krisztkindlire egy toronyórát lánccal fog ajándékozni!

— **(Felépült betegek segélyezése.)** Megyéspüskökünk tudvalevőleg a ka-

rácsony alkalmából a városházához küldött jóteknycélú adományából száz forintot arra a célra rendelt fordítani, hogy a kórházból karácsonyig felépülve kijövő betegek segélyeztesenek rajta. Ma egyszerre két panaszt is kaptunk, melyben ilyen fölépült betegek panaszoják el, hogy a kórházból kijövetelükor az ott kapott hivatalos irással a városházára mentek, hogy majd segítséget kapjanak. Polgármesterileg utalványozva is lett 2—3 forint, de mikor ezzel az irással tovább kopogtattak, egyik ajtótól a másikhoz utasították őket s a vége az lett a sok huzavonának, hogy segélyt még sem kaptak. Nos hát, ez nem jól van így. A nemeslelkű adományozó elsőben is nem tett személyválogatást; ő a kórházból karácsonyig felépülve kijövő betegek javára rendelte fordítani a száz forintot. Hiszen már itt a karácsony, vagy karácsony után akarják a segélyeket kiosztani? Hát nem ismerik a torony alatt azt a közmondást: »Bis dat, qui cito dat.« (A gyengébbek kedvéért magyarul is ideírjuk: »A gyors segítség kettős adománnyal felér.«) Azután meg a kórháztól is bevonták a szamaritánus-alapot s így ebből se lehetett segélyezni a fölépült betegeket. Pedig azoknak szegénységükhöz, még a betegség okozta gyengeség is járul; hát azok segítség nélkül pusztuljanak el?

— **(Járványok a pécsi járásban.)** A mióta ránk köszöntött a tél az ő nedves, hideg idejével, azóta alig mulik el nap, hogy értesíteni ne kellene olvasóinkat az egyes községekben fellépett vörheny, difteritisz, hágy-máz és egyéb megbetegedésekről, melyek leginkább a gyermekek közül szedik áldozataikat. Mint legujabban értesülünk a pécsi járás három községében is történtek járványos megbetegedések. Így: Rác Petrén a vörheny, Magyar Peterden a difteritisz, Devecseren pedig a vörheny és ronszó toroklob lépett fel járványosan. Mind a három községben bezárták az iskolákat s *Trixler* Rudolf dr. járásorvos megtette a legkiterjedtebb óvintézkedéseket a járványok terjedésének megállítására.

— **(Árvák karácsonya.)** Baranyavármegye árvaházában f. hó 24 én, vasárnap délután 3 órakor tartják meg az árvák karácsonyi ünnepélyüket, mely alkalommal az árvaháznak mind az ötven növendéke (25 fiú és 25 leány) téli ruhát, cipőt, harisnyát stb. kapnak, azonkívül az árvaház nagy termében felállított karácsonyfa alatt minden növendék megtalálja a maga játékszerek-, apróbb házi- és taneszközökből álló ajándékát. Az árvaház gondnoksága a karácsonyi ünnepélyre meghívta: *Br. Fejérváry* Imre főispánt, *Tormay* Károly alispánt, *Jeszzenszky* Lajos árvaszéki elnököt, *Koszits* Kamill vármegyei főjegyzőt, *Sey* László kir. tanácsos, volt árvaszéki elnököt s a sajtó útján mind ama tanügy barátokat, kik a szép ünnepély iránt érdeklődnek. A Matessa intézetben és a vele egybekötött Rudolfnumban az árvák karácsonyfáját javában díszítik. A karácsonyfa ünnepély vasárnap, karácsony előnapján d. u. 3 órakor lesz, mely ünnepély Majorossy Imre polgármester személyes jelenlétében fog lefolyni. A karácsonyfa ünnepélyen a főispán is részt fog venni, ha egészsége engedni fogja.

— **(Gyűjtés az árvizkárosultaknak.)** Győr vármegyében az elmúlt ős-

szel a Dunamellék öt községe a folyam kiöntése folytán tetemes károkat szenvedett úgy, hogy kétszáz család, körülbelül kilenc ezer ember — nyomorba jutott. Az árvizkárosultak nyomorának enyhítése céljából gyűjtést rendeztek, s Boda Béla, Győr vármegye alispánja meleg hangu átiratot intézett valamennyi törvényhatósághoz, hogy az árvizkárosultak felsegélyezésére gyűjtést rendezve, fillérekkel hozzájáruljanak a nyomor enyhítéséhez. Baranyavármegyéhez tegnap érkezett az alispán körlevele, s a vármegye elhatározta, hogy tőle telhetőleg hozzá fog járulni az árvizkárosultak felsegélyezéséhez.

— **(A vízvezeték mizériái.)** Érdekes vizsgálat alatt volt tegnap a városi vízvezeték. Az új vállalkozók lehvíták Pécsre Zellerinnek, a vízvezeték alkotójának, azt az alkalmazottját, ki Zellerinnek alatt gondozta a vízvezeték, hogy vegye azt most vizsgálat alá és adjon véleményt jelenlegi állapotáról. A vizsgálat eredménye azután az lett, hogy megállapították, miszerint vagy hatszáz vízvezetéki csap el van törve s így ha meg is nyitnák a vízvezeték, ezek mindaddig nem kapnának vizet, a míg ki nem javítják őket. A mi a Tettye vizállását illeti, az hétszáz köbmétert ad bár, ily vízmennyiség a felülvizsgáló szerint régebben elég volt a vízszükséglet fedezésére. Hogy ma miért nem elég, mikor a fogyasztás úgy is korlátozva van, annak nem lehet más oka, mint hogy a viz, a hegyről lefolyván, valamelyes titkos résen, nem ismert uton elvesz, elszivárog. Persze ezt alapos vizsgálat után meg lehetne állapítani s akkor nem lenne meglepetésszámba, ha a Tettye vize rohamosan apad s bár a vitzartókban elég mennyiségű viz van, az a szükséglet fedezésére még sem elegendő. Ugy látszik a mérnöki hivatal sem tartja megfelelőnek a vízvezeték mai állapotát; mert dacára, hogy az új vállalkozóknak — közeledvén január elseje — a vízvezeték átadását megkezdhetnék, ezt nem teszik s utasítást várnak a nemes Tanácstól, hogy az ő nevében és — felelősségére járassanak el.

— **(Új ápolási díj.)** A m. kir. belügyminiszter, a vármegyéhez érkezett 91439/99 számú rendeletére a mohácsi »László«-kórház ápolási díját, az 1900. évre, napi nyolcvankét krajcár, illetve 164 fillerben állapította meg.

— **(Üresedésben levő rendőrbiztosi állás.)** A Siklósi községben lemondás folytán megüresedett, évi négyszáz forint fizetés és természetbeni ruhával javadalmazott rendőrbiztosi állásra Baranyamegye alispánja pályázatot hirdet. Pályázati kérvények folyó hó 28-áig a siklósi járás főszolgabírójához adandók be.

— **(Halálozás.)** Özveggy marossellyei *Kacsóh* Lajosné szül. nagy-gyimóthi *Nyikos* Katalin, életének 80 dik évében, Somogy-Szt.-Miklóson elhunyt.

— **(Pályázat.)** A kaposvári magyar királyi adóhivatalnál üresedésbe jött a pénztárnoki állás. Pályázati kérvények 14 nap alatt adandók be a kaposvári pénzügyigazgatósághoz.

— **(Beszűntetett vizsgálat.)** Annak idején mi is megirtuk, hogy *Engel* Mihály, a pécsi *Engel* József és fia borkereskedő cég tagja, *Reitter* Oszkar nagybecskereki rendőrkapitány ellen közvetlenül a belügyminiszternél feljelentést tett, kérvén a fegyelmi

vizsgálat megindítását azért, mert a nagybecskereki kapitánynál a borhamisítás ügyében tartott kihallgatási tárgyalás alkalmával Engel Mihály által eltüntetett akták ügyében kölcsönösen tett nyilatkozattal Reitter Oszkár mintegy hatáskörét túllépte, illetve inkorrekt módon viselte volna magát. Ezt az ügyet a belügyminiszter Torontál vármegye alispánjának elküldte további eljárás végett; a hol az alispán az ügyet léletette, mert a panaszos feljelentést a *Reitter ellen való vizsgálatnak megindítására nem találta alkalmasnak.*

— **(A rendészeti bizottság ülése.)**

Ma délután 2 órakor a város rendészeti bizottsága ülést tartott a városháza közgyűlési termében *Vaszary* Gyula rendőrfőkapitány elnöke alatt. Az ülésen jelen voltak: *Cirer* Elek dr. tisztifőorvos, *Ludvig* Ferenc dr. és *Tolnai* Vilmos dr., kerületi orvosok; *Fehér* József és *Pajor* Leo, városi álatorvosok, *Schultz* Ferenc, rendőrkapitány, mint jegyzőkönyvvezető, *Sárkány* Ármin tb. rendőrkapitány és *Eizer* János, *Göbel* Kálmán, *Bodó* Aladár dr. és *Rausch* József, bizottsági tagok. Az ülésen letárgyalták az árnyékszék és pócegödörök tisztításáról szóló szabályrendelet. A szabályrendelet leglényegesebb rendelkezése, hogy a tisztítást és szállítást teljesen büzmentes és légmentes szivattyúval és teljesen elzárt, légmentes hordóval bármikor megengedi; oly helyeken azonban, hol az ily tisztítás nem lehetséges, a munkát csak az éjjeli órákban lehet végezni, de a szállítás innen is teljesen elzárt, légmentes hordóban kell, hogy

történjen. Azután a *vágóhidról* szóló szabályrendelet rendészeti és közegészségi részeit tárgyalta le az ülés, mely félnégy órára ért véget.

— **(Elfogott betörő.)** Megirtuk a minap, hogy *Laki* Istvánnak hegyalja-utca 23-ik szám alatti lakásába fényes nappal betörtök s elvittek onnan tizenöt forintot és egy csomó ruhát. Ma a rendőrség elfogta *Schrott* József, Pécsről kitiltott, már összesen kilenc évi fegyházat ült ismert notórius csavargót, a kire a betörés elkövetésének alapos gyanuja háramlik. Az elfogott betörő tagad ugyan, de azért átadják a királyi ügyészségnek.

— **(Járdák?)** Bátran kérdőjelet lehet nálunk e fogalom után írni, mert bizony igazán kérdéses, hogy azok a vizzel locsolt, szóratlan aszfaltok megérdemlik-e a járda címét. Ilyen járhatlan járda legtöbb a Ferenciek-utcáján van, hol a házakból kivezető viztolyásokban a víz megfagy s az utána öntött víz nem találván helyet a folyókában, a járdára ömlik, aztán ott fagy meg. A kocsitton pedig a közutak teszik járhatlanná az utat, mert a belőlük kiömlő víz — mint azt már egyszer különben megirtuk — olyan pompás korcsolyapályákat rögtönöz, hogy derék pótdós városunk bérbeadhatná ezt a utcát a korcsolyasportkedvelő publikumnak.

— **(Megszökött sertés.)** *Kémes* István üszöghi lakos panaszt emelt a községi előljárósnál, hogy egy hizott sertése a véletlenül nyitva felejtett kapun megszökött. Dacára annak, hogy a dolgot kidoboltatták s a gazda cselédsége serényen kereste az elmene-

kült sertést, a község határában nem lehetett feltalálni. Nem lehetetlen, hogy a derék hizó most az üszöghi erdőben élvezi a nem remélt szabadság gyönyörét.

— **(Némely borok vessendőben.)**

Szőllősi Zsigmond r.-petrei lakosnak, ugylátszik a közeledő karácsonyi ünnepekre borra van szüksége s azért úgy szerzett magának, hogy a szomszédja pincéjéből vett kölcsön, persze oly formán, hogy elfelejtett engedélyt kérni. Az olcsó borszerzésen azonban *Szőllősi* rajtavesztett, mert kitudódott a turpissága, melyért feljelentették a bíróságnak.

— **(Fehérnemű-tolvaj.)**

A napokban megirtuk, hogy *Ács* József görcsönyi lakostól egy ismeretlen tettes — miután a gazda éléskamráját feltörte — egy ott levő ládából néhány forint értékű fehérneműt ellopott. A gazda panaszra folytán megindított nyomozás során tegnap sikerült a tettest *Szentesi* István béreslegény személyében elfogni, ki hónapokkal ezelőtt *Ács* Józsefnél szolgált. A béreslegény beismerte tettét s azzal védekezik, hogy csupán azért követte el a lopást, mert a gazdája tavozásakor visszatartotta néhány darab fehérneműjét s a legény így akarta magát kártalanítani. Az elcsipett tolvajt átadták a bíróságnak.

— **(Ellopták a bundáját.)**

Kellemetlen egy állapot lehet a vidéki gazdának, kinek nem egyszer kell kocsin a városba jönnie, ha ellopják a bundáját. Ebbe a kellemetlen helyzetbe jutott a napokban *Ferro* József magyarpeterdi lakos, ki panaszt emelt a köz-

Az a polc, amelylyel a társadalom a nőt megtiszteli, ugyanabból a forrásból ered, mint az a szigorúság, amelylyel a társadalom elítéli.

És *Lydia* egyszerre tisztában volt azokkal a dolgokkal, amelyek eddig nagyon homályosak voltak előtte. Csodálta, hogy előbb föl nem világosodott erről. Azt mondta magában: az asszony helyzete a családban — úgy, amint a régi rómaiak megálapították, a kereszténység tökéletesítette s később egyre jobban-jobban fejlődött — a legnagyobb győzelmet jelenti, amelyet civilizáció valaha a nyers természetén elért. A természet szenvedésre kárhoztatta a nőt, — a civilizáció szenvedéseit szent mártírummá avatta fel, a nő töviskoszorujába diadémot tett. A nő a család templomának papnője, körülötte szent, bűvös kör van, amelyre a legbrutálisabb ember vágya se tör.

Hogy az ilyen hely kötelességeket is ró a nőre és áldozatokat követel, magától értetődik. De csakis a komoly kötelességtudás és az igazi áldozat tudja ezt a magas polcot igazán föntartani — az asszony magas helyét, a hitet az asszonyban, az asszony becsülését, tiszteletét, amelyen etikai érzelmeinek legjobbjá nyugszik.

Van valami misztikus a nimbuszban, a mely a nőt körülveszi. Az emberi természet született és haladó idealizmusának megtestesült bizonyossága, a civilizáció egyik szentsége — mint *Carlyle* mondja: „Woman is a symbol of higher things!”

Háromszoros dozist vett be, azután — le se vetkőzött — az agyába feküdt.

Hosszu ideig nem jött az álom. Mikor végre öntudatára az első zsibbasztó köd leereszkedett, egyszerre valami irtózatossá nehezen, kinosan szoritotta egész valóját: az emlékezés, a mely az álomból a kinos életbe ébredt olyan részletekkel, a melyekre ébren már rég nem gondolt, — az a rettenetes, a melyet legjobban igyekezett felejtetni — az a borzasztó éjszaka. És az álom semmit sem kimélt benne.

Tompa kiáltással ébredt föl, azután fölkelte. Az életben már nincs olyan szer, a mely elég erős arra, hogy az álmat ráerőszakolja, azt az álmat, a mely után sóvárgott, azt az álmat, a mely a feledést hordja magával.

Jeges fagy áradt szét a szobában. A hajnalodás első fehér árnya vegyült a sötét éjszaka sötétjébe. A hideg egyre nagyobb lett körülötte. Akkor vette észre, hogy az ablakot nyitva hagyta. Hitekintett. Levél nem rezdült, ág nem recsegett, köröskörül minden fehér volt, a hó lágyan, csöndesen, sűrűen hullott.

Ritka, különös nyugalmat érzett. Homlokához kapott — igen . . . és gyorsan, hogy a bátorságot el ne veszítse — gyorsan, — gyorsan . . .

Lesietett a lépcsőn s a hátsó ajtó egyikén kilópdzott. A hideg úgy érte, mint egy baráti istenhozott. Nyugodtan lépett a puha hóra, az ünnepi szemfedő, a melyet az ég a föld pusztá halálára terít jószívűen. Kis lábai piszkos nyomokat hagytak a vékony, októberi hóleplen. Egy kis erőtlenség fogta el, mikor a nyomokat észrevette.

lett volna igaza és csak most kezdődnek a tél, melyet már hetek óta »élvezünk«. Különben a mai nap azért is nevezetes, mert ma éjjel volt a leghosszabb éjszaka s a nappal a legrövidebb s máttól fogva, ha lassan, de pár perccel mégis csak rövidülnek az éjszakák és hosszabbodnak a nappalok.

— **(Szegény iskolások fölruházása.)** A Ribics-féle nagy Flórián-utcai vendéglőben tegnap épületes, szép ünnepélyességgel tartatott meg a szegény iskolás gyermekek fölruházása. Szokatlanul nagy számmal jöttek el a 4 órára hirdetett ünnepélyre a vendégek, hogy szemtanui legyenek az ünnepség lefolyásának, melyen nyolc szegény, didergő gyermek kapott teljes új téliruhát. *Ganter* Ferenc és *Rausch* István vállalkoztak megbizásból az összes ruhaneműek: sapka, kabát, mellény, nadrág, harisnya és cipő előállítására, a humanus cél iránti tekintetből kitűnő minőségben és meglepő olcsó árban. Végül a vendéglős magán-lakosztályában a gyermekek megvendégeltettek.

— **(Késik az óra.)** Ma a kora reggeli órákban beállított redakciónkba lapunk egy érdeműs barátja, s hangzatos baritonnal zugta a fülünkbe:

— Késik az óra!

Miután lapunk barátja már nem egyszer megeresztett ilyen lök-sóhajszerű kijelentéseket, nem is ügyeltünk rá, de ő zavartalanul folytatta:

— Hát ezt nevezik maguk »a közt szolgáltnak«. Az öreg városháza toronyórája tegnap egész délután, sőt este is egy teljes órát késett. S maguk nem is részesítik ezért a toronyórát a közvélemény jól megérdemelt dorgatoriumában? No persze tudni kell ujságot csinálni! — folytatta nem csekély megvetéssel, s egyéb hibák felfedezése irányában, kezébe vette becses lapunkat, s letelepedve egy karosszékre (ez kérem nálunk ideális fogalom) elkezdte olvasni: »XXVII. évfolyam Pécs 1899. péntek december hó 22. 292-ik szám »Pécsi Figyelő«. Mi pedig látva lapunk barátjának felháborodását, nem zárkozhattunk el továbbra is, s ime egy rozoga toronyórát megillető megvetéssel fogtunk hozzá a megrovási kaland megírásához, mint itt következik: »Pécs szab. kir. város széképületének toronyórája ugylát-szik végelgyengülésben szenved. Dacára a villamos gyorsasággal haladó századvégnek, a városháza toronyórája, a maga megrögzött maradiságában a tegnapi délután folyamán, sőt este is egy teljes órát késett. Tekintve, hogy ezáltal mert délután öt órakor negyet, hatkor ötöt, s így tovább mindig egy órával kevesebbet mutatott, a színházi publikum elkéshetett volna a színházból, tekintve, hogy némely óráhiányban szenvedő polgártársunk, ki elutazóban volt, akkor ért a pályaudvarba, midőn a vonat a szentlőrinci állomásnál fűtyült már, tekintve, hogy a késedelmet közérkölség szempontjából is megrovandónak tartjuk, mert lumpjaink egy órával később tértek haza, tekintve, hogy eme indokolatlan és a toronyóra rozoga voltára valló késedelem némely helyen a családi békét is feldulta, amennyiben a polgári kimenőt tartó férj, egy órával athágván a szabadságidőt, többé nem juthat az egyedül üdvözítő kapukales birtokába, a közvélemény képviseletében, eme kvalifikálhatlan magaviseleteért legmélyebb megvetésünket fejezzük ki az agy- illetve ragó-lágyulásban szenvedő toronyóra előtt.« Lapunk barátja a midőn e közleményt elolvasta, a kellő és szakszerű megokolással szerkesztett megrovás fölötti örömeiben megígérte, hogy redakciónknak krisztkindlire egy toronyórát láncsal fog ajándékozni!

— **(Fölépült betegek segélyezése.)** Megyéspüskökünk tudvalevőleg a ka-

rácsony alkalmából a városházához küldött jótékonycélu adományából száz forintot arra a célra rendelt fordíttatni, hogy a kórházból karácsonyig felépülve kijövő betegek segélyeztesenek rajta. Ma egyszerre két panaszt is kaptunk, melyben ilyen fölépült betegek panaszkodnak el, hogy a kórházból kijövetelükkor az ott kapott hivatalos irással a városházára mentek, hogy majd segítséget kapjanak. Polgármesterileg utalványozva is lett 2—3 forint, de mikor ezzel az irással tovább kopogtattak, egyik ajtótól a másikhoz utasították őket s a vége az lett a sok huzavonának, hogy segélyt még sem kaptak. Nos hát, ez nem jól van így. A nemeslelkű adományozó elsőben is nem tett személyválogatást; ő a kórházból karácsonyig felépülve kijövő betegek javára rendelte fordítani a száz forintot. *Hiszzen már itt a karácsony, vagy karácsony után akarják a segélyeket kiosztani?* Hát nem ismerik a torony alatt azt a közmondást: »Bis dat, qui cito dat.« (A gyengébbek kedvéért magyarul is ideírjuk: »A gyors segítség kettős adománnyal felér.«) Azután meg a kórháztól is bevontak a *szamaritanus-alapot* s így ebből se lehetett segélyezni a fölépült betegeket. Pedig azoknak szegénységükhöz, még a betegség okozta gyengeség is járul; hát azok segítség nélkül pusztuljanak el?

— **(Járványok a pécsi járásban.)** A mióta ránk köszöntött a tél az ő nedves, hideg idejével, azóta alig mulik el nap, hogy értesíteni ne kellene olvasóinkat az egyes községekben fellépett vörheny, difteritisz, hágy-máz és egyéb megbetegedésekről, melyek leginkább a gyermekek közül szedik áldozataikat. Mint legujabban értesülünk a pécsi járás három községében is történtek járványos megbetegedések. Így: Rác Petrén a vörheny, Magyar Peterden a difteritisz, Devecseren pedig a vörheny és roncóló toroklob lépett fel járványosan. Mind a három községben bezárták az iskolákat s *Trixler* Rudolf dr. járásorvos megtette a legkiterjedtebb óvintézkedéseket a járványok terjedésének megállítására.

— **(Árvák karácsonya.)** Baranyavármegye árvaházában f. hó 24 én, vasárnap délután 3 órakor tartják meg az árvák karácsonyi ünnepélyüket, mely alkalommal az árvaháznak mind az ötven növendéke (25 fiú és 25 leány) téli ruhát, cipőt, harisnyát stb. kapnak, azonkívül az árvaház nagy termében felállított karácsonyfa alatt minden növendék megtalálja a maga játékszerek-, apróbb házi- és taneszközökből álló ajándékát. Az árvaház gondnoksága a karácsonyi ünnepélyre meghívta: Br. *Fejérváry* Imre főispánt, *Tormay* Károly alispánt, *Jesszenszky* Lajos árvaszéki elnököt, *Koszits* Kamill vármegyei főjegyzőt, *Sey* László kir. tanácsos, volt árvaszéki elnököt s a sajtó útján mind ama tanügy barátokat, kik a szép ünnepély iránt érdeklődnek. A Matessa intézetben és a vele egybekötött Rudolfinumban az árvák karácsonyfáját javában diszítik. A karácsonyfa ünnepély vasárnap, karácsony előnapján d. u. 3 órakor lesz, mely ünnepély Majorossy Imre polgármester személyes jelenlétében fog lefolyni. A karácsonyfa ünnepélyen a főispán is részt fog venni, ha egészsége engedni fogja.

— **(Gyűjtés az árvizkárosultaknak.)** Győrvarmgyében az elmúlt ős-

szel a Dunámellék öt községe a folyam kiöntése folytán tetemes károkat szenvedett úgy, hogy kétszáz család, körülbelül kilenc ezer ember — nyomorba jutott. Az árvizkárosultak nyomorának enyhítése céljából gyűjtést rendeztek, s Boda Béla, Győrvarmgye alispánja meleg hangu átiratot intézett valamennyi törvényhatósághoz, hogy az árvizkárosultak felsegélyezésére gyűjtést rendezve, fillérekkel hozzájáruljanak a nyomor enyhítéséhez. Baranyavármegyéhez tegnap érkezett az alispán körlevele, s a vármegye elhatározta, hogy tőle telhetőleg hozzá fog járulni az árvizkárosultak felsegélyezéséhez.

— **(A vízvezeték mizériái.)** Érdekes vizsgálat alatt volt tegnap a városi vízvezeték. Az új vállalkozók lehvíták Pécsre Zellerinnek, a vízvezeték alkotójának, azt az alkalmazottját, ki Zellerinnek alatt gondozta a vízvezeték, hogy vegye azt most vizsgálat alá és adjon véleményt jelenlegi állapotáról. A vizsgálat eredménye azután az lett, hogy megállapították, miszerint vagy hatszáz vízvezetéki csap el van törve s így ha meg is nyitnák a vízvezeték, ezek mindaddig nem kapnának vizet, a míg ki nem javítják őket. A mi a Tettye vizállását illeti, az hétszáz köbmétert ad bár, ily vízmennyiség a felülvizsgáló szerint régebben elég volt a vízszükséglet fedezésére. Hogy ma miért nem elég, mikor a fogyasztás úgy is korlátozva van, annak nem lehet más oka, mint hogy a víz, a hegyről lefolyván, valamelyes titkos résen, nem ismert uton elvesz, elszivárog. Persze ezt alapos vizsgálat után meg lehetne állapítani s akkor nem menne meglepetésszámba, ha a Tettye vize rohamosan apad s bár a vitzartókban elég mennyiségű víz van, az a szükséglet fedezésére még sem elegendő. Ugy látszik a mérnöki hivatal sem tartja megfelelőnek a vízvezeték mai állapotát; mert dacára, hogy az új vállalkozóknak — közeledvén január elseje — a vízvezeték átadását megkezdhetnek, ezt nem teszik s utasítást várnak a nemes Tanácstól, hogy az ő nevében és — felelősségére járassanak el.

— **(Új ápolási díj.)** A m. kir. belügyminiszter, a vármegyéhez érkezett 91439/99 számú rendeletére a mohácsi »László«-kórház ápolási díját, az 1900. évre, napi nyolcvankét krajcár, illetve 164 fillérben állapította meg.

— **(Üresedésben levő rendőrbiztosi állás.)** A Siklósi községben lemondás folytán megüresedett, évi négyszáz forint fizetés és természetbeni ruhával javadalmazott rendőrbiztosi állásra Baranyamegye alispánja pályázatot hirdet. Pályázati kérvények folyó hó 28-áig a siklósi járás főszolgabírójához adandók be.

— **(Halálozás.)** Özveggy marossellyei *Kacsóh* Lajosné szül. nagy-gyimóthi *Nyikos* Katalin, életének 80 dik évében, Somogy-Szt.-Miklóson elhunyt.

— **(Pályázat.)** A kaposvári magyar királyi adóhivatalnál üresedésbe jött a pénztárnoki állás. Pályázati kérvények 14 nap alatt adandók be a kaposvári pénzügyigazgatósághoz.

— **(Beszűntetett vizsgálat.)** Annak idején mi is megirtuk, hogy *Engel* Mihály, a pécsi *Engel* József és fia borkereskedő cég tagja, *Reitter* Oszkár nagybecskereki rendőrkapitány ellen közvetlenül a belügyminiszternél feljelentést tett, kérvén a fegyelmi

vizsgálat megindítását azért, mert a nagybecskereki kapitánynál a borhamisítás ügyében tartott kihallgatási tárgyalás alkalmával Engel Mihály által eltüntetett akták ügyében kölcsönösen tett nyilatkozattal Reitter Oszkár mintegy hatáskörét túllépte, illetve inkorrekt módon viselte volna magát. Ezt az ügyet a belügyminiszter Torontál vármegye alispánjának elküldte további eljárás végett; a hol az alispán az ügyet félretette, mert a panaszos feljelentést a Reitter ellen való vizsgálatnak megindítására nem találta alkalmasnak.

— **(A rendészeti bizottság ülése.)** Ma délután 2 órakor a város rendészeti bizottsága ülést tartott a városháza közgyűlési termében Vaszary Gyula rendőrfőkapitány elnöklése alatt. Az ülésen jelen voltak: Cirer Elek dr. tiszti főorvos, Ludvigh Ferenc dr. és Tolnai Vilmos dr., kerületi orvosok; Fehér József és Pajor Leo, városi álatorvosok, Schultz Ferenc, rendőrkapitány, mint jegyzőkönyvvezető, Sárkány Ármin tb. rendőrkapitány és Eizer János, Göbel Kálmán, Bodó Aladár dr. és Rausch József, bizottsági tagok. Az ülésen letárgyalták az árnyékszék és pöcegödrök tisztításáról szóló szabályrendelet. A szabályrendelet leglényegesebb rendelkezése, hogy a tisztítást és szállítást teljesen bümentes és légmentes szivattyúval és teljesen elzárt, légmentes hordóval bármikor megengedi; oly helyeken azonban, hol az ily tisztítás nem lehetséges, a munkát csak az éjjeli órákban lehet végezni, de a szállítás innen is teljesen elzárt, légmentes hordóban kell, hogy

történjen. Azután a *vágóhidról* szóló szabályrendelet rendészeti és közegészségi részeit tárgyalta le az ülés, mely félnégy órára ért véget.

— **(Elfogott betörő.)** Megirtuk a minap, hogy Laki Istvánnak hegyalja-utca 23-ik szám alatti lakásába fényes nappal betörtök s elvittek onnan tizenöt forintot és egy csomó ruhát. Ma a rendőrség elfogta Schrott József, Pécsről kitiltott, már összesen kilenc évi fegyházat ült ismert notórius csavargót, a kire a betörés elkövetésének alapos gyanuja háramlik. Az elfogott betörő tagad ugyan, de azért átadják a királyi ügyészségnek.

— **(Járdák?)** Bátran kérdőjelet lehet nálunk e fogalom után írni, mert bizony igazán kérdéses, hogy azok a vízzel locsolt, szóratlan aszfaltok megérdemlik-e a járda címét. Ilyen járhatlan járda legtöbb a Ferenciek-utcáján van, hol a házakból kivezető vízfolyásokban a víz megfagy s az utána öntött víz nem találván helyet a folyókában, a járdára ömlik, aztán ott fagy meg. A kocsitton pedig a közutak teszik járhatlanná az utat, mert a belőlük kiömlő víz — mint azt már egyszer különben megirtuk — olyan pompás korcsolyapályákat rögtönöz, hogy derék pótadás városunk bérbeadhatná ezt a utcát a korcsolyasportkedvelő publikumnak.

— **(Meggzőkött sertés.)** Kémes István üszöghi lakos panaszt emelt a községi előjáróágnál, hogy egy hizott sertése a véletlenül nyitva felejtett kapun meggzőkött. Dacára annak, hogy a dolgot kidoboltatták s a gazda cselédsége serényen kereste az elmene-

kült sertést, a község határában nem lehetett feltalálni. Nem lehetetlen, hogy a derék hizó most az üszöghi erdőben élvezi a nem remélt szabadság gyönyörét.

— **(Némely borok vesszendőben.)** Szöllősi Zsigmond r.-petrei lakosnak, ugylátszik a közeledő karácsonyi ünnepekre borra van szüksége s azért úgy szerzett magának, hogy a szomszédja pincéjéből vett kölcsön, persze oly formán, hogy elfelejtett engedélyt kérni. Az olcsó borszerzésen azonban Szöllősi rajtavesztett, mert kitudódott a turpissága, melyért feljelentették a bíróságnak.

— **(Fehérnemű-tolvaj.)** A napokban megirtuk, hogy Ács József göröcsönyi lakostól egy ismeretlen tettes — miután a gazda éléskamráját feltörte — egy ott levő ládából néhány forint értékű fehérneműt ellopott. A gazda panaszra folytán megindított nyomozás során tegnap sikerült a tettest Szentesi István béreslegény személyében elfogni, ki hónapokkal ezelőtt Ács Józsefnél szolgált. A béreslegény beismerte tettét s azzal védekezik, hogy csupán azért követte el a lopást, mert a gazdája tavozásakor visszatartotta néhány darab fehérneműjét s a legény így akarta magát kártalanítani. Az elcsipett tolvajt átadták a bíróságnak.

— **(Ellopták a bundáját.)** Kellemtelen egy állapot lehet a vidéki gazdának, kinek nem egyszer kell kocsin a városba jönnie, ha ellopják a bundáját. Ebbe a kellemetlen helyzetbe jutott a napokban Ferro József magyarpeterdi lakos, ki panaszt emelt a köz-

Az a polc, amelylyel a társadalom a nőt megtiszteli, ugyanabból a forrásból ered, mint az a szigorúság, amelylyel a társadalom elítéli.

És Lydia egyszerre tisztában volt azokkal a dolgokkal, amelyek eddig nagyon homályosak voltak előtte. Csodálta, hogy előbb föl nem világosodott erről. Azt mondta magában: az asszony helyzete a családban — úgy, amint a régi rómaiak megálapították, a kereszténység tökéletesítette s később egyre jobban-jobban fejlődött — a legnagyobb győzelmet jelenti, amelyet civilizáció valaha a nyers természetén elért. A természet szenvedésre kárhözváltta a nőt, — a civilizáció szenvedéseit szent mártírummá avatta fel, a nő töviskoszorujába diadémot tett. A nő a család templomának papnője, körülötte szent, bűvös kör van, amelyre a legbrutálisabb ember vágya se tör.

Hogy az ilyen hely kötelességeket is ró a nőre és áldozatokat követel, magától értetődik. De csakis a komoly kötelességtudás és az igazi áldozat tudja ezt a magas polcot igazán föntartani — az asszony magas helyét, a hitet az asszonyban, az asszony becsülését, tiszteletét, amelyen etikai érzelmeinek legjobbjá nyugszik.

Van valami misztikus a nimbuszban, a mely a nőt körülveszi. Az emberi természet született és haladó idealizmusának megtestesült bizonyossága, a civilizáció egyik szentsége — mint Carlyle mondja: »Woman is a symbol of higher things!«

Háromszoros dozist vett be, azután — le se vetkőzött — az agyába feküdt.

Hosszu ideig nem jött az álom. Mikor végre öntudatára az első zszibasztó köd leereszkedett, egyszerre valami irtózatossá nehezen, kinosan szorította egész valóját: az emlékezés, a mely az álomból a kinos életbe ébredt olyan részletekkel, a melyekre ébren már rég nem gondolt, — az a rettenetes, a melyet legjobban igyekezett felejtetni — az a borzasztó éjszaka. És az álom semmit sem kimélt benne.

Tompa kiáltással ébredt föl, azután fölkel. Az életben már nincs olyan szer, a mely elég erős arra, hogy az álmat ráerőszakolja, azt az álmat, a mely után sóvárgott, azt az álmat, a mely a feledést hordja magával.

Jeges fagy aradt szét a szobában. A hajnalodás első fehér árnya vegyült a sötét éjszaka sötétjébe. A hideg egyre nagyobb lett körülötte. Akkor vette észre, hogy az ablakot nyitva hagyta. Hitekintett. Levél nem rezdült, ág nem recsegett, köröskörül minden fehér volt, a hó lágyan, csöndesen, sűrűen hullott.

Ritka, különös nyugalmat érzett. Homlokához kapott — igen . . . és gyorsan, hogy a bátorságot el ne veszítse — gyorsan, — gyorsan . . .

Lesietett a lépcsőn s a hátsó ajtó egyikén kilépett. A hideg úgy érte, mint egy baráti istenhozott. Nyugodtan lépett a puha hóra, az ünnepi szemfedő, a melyet az ég a föld pusztára halálára terít jószívűen. Kis lábai piszkos nyomokat hagytak a vékony, októberi hóleplen. Egy kis erőtlenség fogta el, mikor a nyomokat észrevette.

ségi előjárásnál, hogy kamrájából valaki a teli bundáját kilopta. Az ismeretlen tettes után megindították a nyomozást.

— **A transzváli háboru.** Oly szerencsések vagyunk, hogy olvasóinknak egy Ladysmithből jövő hírrel szolgálhatunk. A város, mely még néhány héttel ezelőtt majdnem ismeretlen volt, most egyszerre soha el nem mosódó hírnévre tett szert szabadságáért küzdő kis népének hősiessége révén. Minden szem Délafrika e pontja felé fordul s érdeklődés kíséri minden tettüket.

Lélekemelő ugyan a kitartó háboruszkodás, de szomorú hatást is gyakorol s ennek oka az a kétségbeesés és az a sok rom, a mit maga alá temet. Egy másik háboru, a mely csak meglepedést és örömet szül, a mely az emberiség jövője, az a betegségek ellen viselt háboru. A betegség az, a mi ellen gondolkodás nélkül harcba kell vonulni. E veszedelem ellen van egy hatásos fegyver, az Európa legészakibb részétől, le egész Délafrikáig mindenütt ismert Pink-pilula, a vér nagy helyreállítója, melynek hirve megtöltötte a világot.

Egy polgármester, kit a nép nagyon tisztelt, W. A. C. Bester ur, fouriskraali békebíró a ladysmithi törvényhatóságban, erejét betegség következtében fogyni érezte; nem tudott olyan világos ítéletet mondani, mint az elmúlt napokban, egészsége elgyöngülése következtében meg volt támadva s elméje vesztett erejéből és világosságából. Szüksége volt, hogy erejét, a betegség és munka következtében elgyöngült vérét helyreállítsa. A tuleröltetés vérszegénységet okoz és a vérszegénység a legnagyobb szenvedéseket okozhatja. Levele

elmondja nekünk, hogy tudta erkölcsi erejét visszanyerve, fizikai erejét helyreállítani.

Ma — írja — vakon bizom a Pink-pilulákban a melyek visszaadták régóta hiányos egészségemet. Nem tudtam járni, lábam szára dagadt volt, szörnyű főtájás és olyan szívdobogás kintott, hogy többször elestem. Egy napon vadászaton voltam s ott elájultam s a kafferek vittek lakásomra. Emésztésem miad rendetlenebbé lett. Olyan beteg lettem, hogy az ágyat kellett őriznem és meg vagyok győződve, hogy más kevésbé erős ember tönkre ment volna. Hivatásomnak nem tudtam megfelelni. Három doboz Pink-pilula használata után jelentékeny javulást éreztem és egy ideig tartó használat után teljesen meggyógyultam. Ez idő óta több hónap eltelt s kitűnő egészségnek örvendek s lelkiismeretesen és fáradhatatlanul teljesítem békebírói tiszteletet.

Az erkölcsi gyengeség a vérszegénység következménye volt s így könnyen legyőztem a Pink-pilulák által és minden ugyanez okból eredő betegség, mint a sárgaság, a váltóláz, a reuma szintén legyőztek használatuk által. A tuleröltetett munkában elgyöngült férfiak visszanyerték régi erejüket. Minden oly esetben, a midőn a vér erejét vesztette, a Pink-pilulák alkalmazása biztosan visszaadja. Magyarországi főraktár Török József gyógyszer-tárában, Budapest, Király-utca 12.

Művészet, irodalom.

○ Magyar világ Berlinben. Ma jelent meg Fischer Ferenc pécsi könyvkereskedő kiadásában lapunk munkatársának, Dömötöri Németh Péternek a »Magyar Világ Berlinben« cím alatt irt s remekül kiállított díszmunkája.

A művésziesen kiállított cimboritékot Gebauer Ernő rajzolta. A gazdagon illusztrált műnek nemcsak irodalmi, de kulturhistóriai becsé is van és bizonyára egyike a karácsonyi könyvpiac legértékesebb könyveinek. A mű ára füzve 2 frt, remek díszkötésben 3 frt. Kapható minden könyvkereskedésben és megrendelhető a szerzőnél is. Az érdekes munkát bővebben fogjuk legközelebb ismertetni.

Folyó sz. 85. Idénybérlet 85. sz. Páratlan bérlet.

Nemzeti Színház.

Szombat, 1899. december 23-án.

Fatinica.

Vig operett 3 felvonásban és árnyjátékkal. Zenéjét szerzette Souppé.

S Z E M É L Y E K :

Kantsukoff	Tiszay	Samolloff	Szekula
Uschakoff	Tibor	Goltz	Kozma
Izzet	Mezey	Mustafa	Nádasy
Starawieff	Bátosi	Vuika	Sarlay
Cieloseurim	Delli	Massaldschi	Nagy

Vasárnap, dec. hó 24-én

délután 3 órakor fél helyárral

Hófehérke és a hét törpe.

A PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ heti műsora.

Hétfő, dec. 25. délután; *Szulamith*. Este: *Szókimondó asszony*.
Kedd, dec. 26. délután: *Bányamester*. Este: *Az arany kakas*.
Szerda, dec. 27. *A falu rossza*.
Csütörtök, dec. 28. *A böregér*.
Péntek, dec. 29. *Nagy Galeottó*.
Szombat, dec. 30. *Unatkozó király*.

De a hó sűrűen esett, elfödte a nyomokat — mögötte újra minden tiszta volt és előtte aranyszínűen ragyogtak a hajnalpiros első világító sugarai.

Lelkén át távolról, az a bánatos szomorú dal csengett, a mely visszatérésekor az otthonában üdvözölte és a fagyos leveleken át halkán, alig hallhatóan csengett az a dal, — az a szomorú dal . . .

Csaknem reggelig szünetlenül föl és alá járkált Bill szobájában. Végre úgy, ahogy volt, ruhástól az ágyba dobta magát és nehéz, ólmos álom nyomta el.

Kilenc óra felé hangos ajtózörgés verte fel. Szerencsétlenség előérzete vett rajta erőt; fölkel, anélkül, hogy öntudatában lett volna teljes keservének.

— Mi az? — kiáltotta.

Lydia hangja válaszolt rá.

— Nem tudjuk . . . attól félünk . . . mi . . . nem tudjuk Gertrudot előtalálni . . . felelt szakadozva — elment.

— Gertrud elment! — kirohant a korridorra; Lydia halálsápadtan állott előtte.

— Tegnap még nagyon kimerült volt . . . dadogta . . . és én, nem tudom, mi jött közbe, de én (itt elfordult Bill felé) lefekvés előtt nem mentem hozzá. Ma reggel be akartam hozzá menni. Kopogásomra nem kaptam választ, benyomtam az ajtót. A szoba üres volt; az asztalon egy félig megrakott utibörönd.

Nyugtalan félelem, a lelkiismeret kétségbeesett aggodalma fogta el Billt.

— Hó esett az éjjel, könnyen észrevehetjük a lábnyomait — mondta hirtelen s kisietett. Kézvastagságyaira,

vakító fehéren ülte meg a puha hólepel a földet; a kerti szalon ajtója felől kicsi, a iriss hó által félig elfödött mélyedések voltak láthatók: ezek lábnyomok lehettek.

Bill követte a lábnyomokat. Tudta, hogy hova fognak vezetni.

A nyárfa alatt — ott, a hol neki az első csókot adta — megszűntek a lábnyomok.

De a patakak vékony, hóborított jégrétegén, a fehér fölületen egy fekete folt volt.

Ott találták. Mélyen aludt . . . Elköltözött a hazátlanok hazájába.

Utolsó kívánsága teljesült. Bill még egyszer a karjába vette a régi, benső gyöngédséggel, — a régi, nagy, szent szerelemmel.

Lydia szobájában ült, halványan és alétan az ijedségtől. Mialatt sirt, elgondolkodott. Életfölgőségének, világnézetének közepéből valami fölemelkedett benne mai általános gondolkodásmódunk, erkölcsi érzékünk hatalmas jogtalansága ellen. Odaig jutott, hogy azt kérdezte magától: vajjon igazán — a mint többször megállapították — nem jogtalan kegyetlenség-e a mai kor mesterséges társadalmi nézeteinek, hogy egy nőt olyasvalamiért könyörtelenül elítélni, a mi egy férfinél nem jelent egyebet, mint akárminő más mámort, — úgy, hogy egy meglegedett asszony lenézően, behunytt szemekkel siet el e kérdés mellett, mert sokkal magasabban áll, hogy sem az ilyesmi felől kérdezősködjék.

»Sokkal magasabban áll!« Gondolatban ismételte ezeket a szavakat.

Honnét eredt ez?

Pécs szab. kir. város
meteorológiai állomása jegyzetei

1899. december 22. reggeli 7 órákor.

Barometer (redukált) = mm. 77.7 (emelk).

Hőmérsék = 8.0 °C

• maximuma: 6.9 °C

• minimuma: 10.4 °C

Páranymás: 1.7 mm.

Relatív nedvesség: 68%

Felhőzet: 10¹ Cirr — Str.

Szélirány s erő: N. E. 2.

Csapadék 24 órai: 0.

Hó — 7 cm.

Száraz, hideg, derült idő várható.

Dr. Csirer.

Törvénykezés.

§ **Pórult járt támadó.** Folyó évi június hó 7-én Podrumác Gyókö bezedeki lakos a korcsmában mulatozott többekkel. Borozgatás közben Gill András Martin Konráddal nézeteltérésbe keveredett, azonban veszekedés nem támadt. Kis idő múlva valamennyien eltávoztak. Egy másik korcsmába akartak menni, de a korcsmáros nem engedte be őket. Hazafelé indultak tehát. Utközben Podrumác Gyókö Gill Andrást vasvillával megtámadta, de Gill kicsavarta kezéből a vasvillát s betaszította az út menti árokba. Podrumác Gyókö oly szerencsétlenül esett el, hogy össze-vissza ütötte magát és 20 napig beteg volt utána. Gill Andrást súlyos testi sértés büntette címén helyezték vád alá, de tettét vétségge minősítették és két havi fogházra s öt forint pénzbüntetésre ítélte a kir. törvényszék. Úgy a vádló, mint terhére az ügyész megfelebbezték az ítéletet.

§ **Lezuhant a pincébe.** László Györgyné norniaci (szlavoniai) lakosnő beismerte, hogy a múlt év november havában Verner Istvánt szóváltás közben egy darab fával fején és hátán megsebesítette. Verner több mint három hélig feküdt betegen. Vernerrel egy házban lakott Precskó Józsefné, kinek lakása előtt egy pince volt, melynek lejárátát deszkák fődtek el. A házban lakó asztalossegédek estefelé lementek a pincébe és Precskó Józsefné még figyelmeztette őket:

— Ne hagyják ám nyitva az ajtót, mert valaki le talál zuhanni a pincébe!

Férje másnap reggel korán munkába igyekezett s egy vigyázatlan lépéssel a nyitva felejtett pinceajtón lezuhant. Baja azonban szerencsére nem történt. Az asztalossegédek nem vállalták magukra, hogy ők hagyták volna nyitva a pinceajtót. Az öreg Verner István csak ennyit mondott:

— Akkor bizonyára más hagyta nyitva a pinceajtót.

László Györgyné magára vette e kijelentést és szó szót követvén, veszekedés lett a dologból. A vita hevében Verner István becsületsértő szavakkal illette László Györgynét, mire ez tettelegességre vetemedett. A kir. törvényszék súlyos testisértés vétsége címén egy havi fogházra és 5 frt pénzbüntetésre ítélte László Györgynét, Verner Istvánt pedig becsületsértés címén 5 frt pénzbírságban marasztalta el. Lászlóné felebbezett, az ügyész is terhére.

T a n ü g y.

(Az új középiskolai tantervek folytatási jog végrehajtása tárgyában a hivatalos

lap közli Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszternek valamennyi tankerületi kir. főigazgatóhoz intézett rendeletét. A gimnázium tanterve a jövő tanévben csak az I—III. osztályban módosul, míg a IV—VIII. osztályban a régi tanterv marad érvényben. Az 1901—1902 tanévben az új tanterv már az I—VI. osztályokban alkalmazandó, míg a régi tanterv csak a VII—VIII. osztályokban marad meg. Az 1902—1903. tanévben csak egyes tantárgyakra nézve alkalmazandó még a régi tanterv, míg az 1903—1904. tanévben az új tanterv minden változás nélkül valamennyi osztályban alkalmazandó. A reáliskolákra nézve körülbelül ugyanazok az intézkedések érvényesek. A rendelet az átmeneti intézkedésekre nézve külön utasítást ad a főigazgatóságoknak és a tanári testületeknek.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése dec. hó 22-én. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A képviselőház ma Perczel Dezső elnöke alatt formális ülést tartott, melyen az elnököt megbízták, hogy újévkor a képviselőház üdvözlését a királynak tolmácsolja.

Széll Kálmán indítványozta, hogy a képviselőház január 18-ig érdemleges ülést ne tartson, akkor pedig vegyék tárgyalás alá az ujonc-megajánlásról szóló törvényjavaslatot. A bizottságok azonban addig is tárgyaljanak. Így a pénzügyi bizottság január 2-án megkezdte a jövő évi költségvetés tárgyalását.

Ez indítvány ellogadása után Ugron Gábor intézett interpellációt a kereskedelmi miniszterhez, hogy az osztrák gyárosok silány áruikon úgy adnak tul, hogy azokat honi gyártmány jellegével szállítják Magyarországra.

Hegedűs Sándor erre azt válaszolta, hogy az ilyen visszaélések meggátolására intézkedéseket fog fölvenni a benyújtandó törvényjavaslatba, mely választ úgy az interpelláló, mint a Ház tudomásul vett.

Az ülés berekesztése után Endrey Gyula a távozó képviselőknek bucsuzóul utána kiáltotta: *„Jobb erkölcsöket!”*

T Á V I R A T O K.

— **A király karácsonya.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A király a karácsonyi ünnepeket leányánál, Mária Valeriánál Wallseeben fogja tölteni.

— **Tartománygyűlések összehívása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A hivatalos „Wiener Zeitung” ma császári pátenst közöl, a mely Csehország, Galícia, Felsőausztria, Alsóausztria, Salzburg, Stajeroszág, Karinthia, Krajna, Morvaország és Szilázia tartománygyűléseit december 29-re hívja össze.

— **Portugal tengerészek a boeroknál.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az „Adamastor” nevű portugál cirkálóhajónak néhány matróza egy tiszt vezetésével Lourenco Marquezban megszállott. A szökevények Pretoriába mentek, hogy a boerok tüzérségében vállaljanak

szolgálatot. A megszökött tiszt 1891-ben vezére volt a portoi republikánus mozgalomnak.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Köhögőknek

legajánlatosabb a

Kayser-féle mell-cukorka.

2480 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány a legnagyobb mértékben igazolja, hogy köhögéskor, rekedtségnél, meghűlésnél és elnyálkásodásnál utolérhetlen szer.

1 csomag ára 20 kr.

■ Biztos siker ■

étvágytalanság, gyomorfájás és gyomorrontás esetén a Kayser-féle

bors-caramell.

Eredeti csomagokban 20 kr-ával

Benczenleltner Sándor
czukrász-üzletében Pécsen.

Hirdetések jutányos áron vétetnek föl kiadóhivatalunkban.

1245. sz.

1899.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróság 1899. évi V. 10. 422. számú végzése következtében dr. Sey Ernő ügyvéd által képviselt Grün Bernát javára Tóth Miksa és neje ellen 200 frt s jár. erejéig 1899. évi október hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 400 frtra becsült butor és házi felszerelésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. járásbíróság 1899-ik évi V. 10. 422/2. számú végzése folytán 200 frt tőkekövetelés, ennek 1899. évi szeptember hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 33 frt 91 krban bírósággal már megállapított költségek erejéig Pécsen, Petrezselyem-utca 48. sz. alatt leendő eszközzésére 1899. évi december hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pécsen, 1899. évi december hó 8-ik napján.

Fonyó István,
kir. bir. végrehajtó.

93229. szám

Tkv. 189.

HIRDETMÉNY.

Zsibrik községnek telekkönyvi betétei az 1886. évi XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. czikk értelmében elkészítettén és a nyilvánosságnak átadtván, cz azzal a fölszólítással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. czikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. törvényczikk 5-ik és 6-ik §-ában és az 1891. XVI. törvényczikk 15-ik paragrafusának a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t. czikk 7. §-a és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleszi kereseteket, azok pedig, a kik valamely teherterület átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből kereseteket hat hónap alatt, vagyis **az 1900. évi július hó 1-ső napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő etele után indított törleszi kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. Hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. czikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánának, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **az 1900. évi július hó 1-ső napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. Hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körtlírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetbeni felszólalásokat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **az 1900. évi július hó 1-ső napjáig bezárólag** nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg. Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére küldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A pécsváradi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság, 1899. decz. hó 5-én.

Schill

kir. járásbíró.

AN

"István-Pincze"

megnyitása.

A város egyetlen Dreher-sörödéje, Király- és Kazinczy-utca sarkán

Tisztelettel értesítettik a n. é. közönség, hogy a fővárosi mintára ujonnan berendezett **István-pincze**

szombaton este, Rác Guszti zenekarának közreműködése mellett megnyilik.

Kimérésre kerül a legjobb minőségű Dreher-féle sör. Kitűnő étterem a közönség rendelkezésére áll, hol ugy délben, mint egész éjfélig friss eledelek jutányosan kaphatók.

Becses pártfogását kéri: Weindorfer János vendéglős.

Tiszta magyar borok!

Jó konyha!

Színház után találkozók!

Társas-estélyekre alkalmas.

Csinos separék.